

Eén van de oorlogslieiders die Jan Huyghe vele jaren geleden verzamelde voor zijn proefschrift "*Volksliedonderzoek in Groot-Veurne*" (5 delen. Leuven: KUL) bevat een lied met een zangwijze die we nog niet tegenkwamen. Hij vond het in het repertoire van David Dewijze uit Menen.

8.795. BIJ HET GRAF DER TIJDEN

Zangw. "Ultieme wals"

1

Men heeft toch zoo vele te lijden
Den oorlog bracht ons in 't verdriet
Wie zal ons op aarde verblijden
Hij die er zijn leven omliet.

Refrein

Wanneer men dan gedreven wordt
tot de eeuwigheid der tijden
Dan is er menig hart bekoord
Om het geld dat u behoort
Ik ben niet rijk, geen folteraar
Om geld kan ik niet streven
Het si die wreede moordenaar
Die ons brengt in groot gevaar

Nergens anders werd of wordt er verwezen naar een "Ultieme Wals", gelukkig kunnen we momentel beroep doen op Google en na een tijdje kwam deze cover van een partituur van "**La valse dans l'ombre**" in beeld.

Daarop zien we dat de film "Waterloo Bridge" en het titellied "Candlelight

Waltz” werd vertaald als “La valse dans l’ombre” en als “Ultime Valse”.

Als je heel goed kijkt zie je dat ook Robert Burns als mede-componist van de melodie wordt genoemd. Dat is eigenaardig want die man leefde in de 18e eeuw.

Na beluistering van het lied zoals het gezongen werd door Christiane Lys is dat mysterie meteen opgelost: de strofen worden gezongen op een nieuwe melodie geschreven in 1940 door een verder onbekend gebleven E. Flat (kan een schuilnaam zijn, in 't vlaams zou hij of zij zichzelf Mie Bemol hebben genoemd). Het refrein daarentegen kennen we als de scouts-hymne rond het kampvuur - ook in de Chiro gekend overigens - “Hier staan tot afscheid weer de broers in 't rond bijeen geschaard”. Dat is op zijn beurt gebaseerd op “[Auld Lang Syne](#)”, geschreven in 1797 ¹ door ... Robert Burns!

Het filmlied werd ook bekend als The Farewell Waltz / Das Lied vom Abschied. Een melancholische melodie die ook goed past bij een lied over de oorlog. Dat moet dan na WOII zijn geschreven, nadat “Waterloo Bridge” was uitgekomen en het lied op fonoplaten verscheen.

We baseerden onze partituur volledig op de melodie zoals die prachtig werd gezongen door Christiane Lys: de bladmuziek aankopen was een dure zaak en erg ingewikkeld is de melodie niet, dus ... Met dank aan YouTube overigens!

Bij het graf der tijden

Men heeft toch zovele te lijden.
Den oorlog bracht ons in 't verdriet.
Wie zal ons op aarde verblijden?
Hij die er zijn leven om liet.

“

*Wanneer men dan gedreven wordt
tot de eeuwigheid der tijden
dan is er menig hart bekoord
om het geld dat u behoort
Ik ben niet rijk, geen folteraar,
om geld kan ik niet streven.
Het is die wrede moordenaar*

“ die ons brengt in groot gevaar

Ik ben maar een oud krijgsgevangen
verminkt om de glorie van 't land.
Aan hen die het geld zo verlangen
daar kleeft er nog bloed aan die hand.

Wanneer men het leven wou leiden
vol glorie om eigen bestaan,
het is nu het leven der tijden
dat 't geld voor 't gerecht mag begaan.

Het geld en de glorie begroeten
is toch maar een louter gebaar.
't Is enkel omdat we het moeten,
vol angst om het folter gevaar.

[Partituur * Bij het graf der tijden *](#)

1. instrumentaal

¹ Dat geldt voor de tekst. Volgens een niet geverifieerde bron is de muziek 20 jaar ouder en te vinden in **Bremners Scots Reels** (1759), volkomen *Public Domain* dus